

“zelf denken, samen doen!”

Protocol meldcode kindermishandeling

Sinds 1 juli 2013 zijn alle beroepskrachten die werken met kinderen verplicht een meldcode te gebruiken bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling. Vandaar dat dit protocol opgesteld is.

Algemene informatie

Artikel 1 van de wet op de Jeugdzorg beschrijft de definitie van kindermishandeling, ‘Elke vorm van voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of een andere persoon ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel’.

Vormen van kindermishandeling

Lichamelijke (fysieke) mishandeling:

Hierbij gaat het om verwondingen ten gevolge opzettelijke en overmatige handeling van ouders of verzorgers waarmee ze het kind tot orde roepen of straffen. Bijvoorbeeld wanneer een ouder of verzorger het kind, slaat, schopt, bijt, verbrandt of de keel dichtknijpt.

Lichamelijke (fysieke) verwaarlozing.

Van lichamelijke verwaarlozing is sprake wanneer de ouders of verzorgers niet voldoende zorg besteden aan de elementaire behoeftes van een kind. Hierbij moet je denken aan voeding, kleding, hygiëne en medische zorg.

Psychische (of emotionele) mishandeling.

Hierbij gaat het vooral om verbale agressie. Een aantal voorbeelden hiervan zijn, isoleren, terroriseren, minachten en manipuleren.

Psychische verwaarlozing

Wanneer ouders aanhoudend tekortschieten in het ondersteunen van hun kind. Het kind kan zich hierdoor sociaal, cognitief en emotioneel moeilijker ontwikkelen. Ouders tonen dan weinig interesse in het kind, negeren het kind en laten het eigenlijk aan hun lot over.

Seksueel misbruik.

Dit zijn seksuele contacten tussen een volwassene en een kind, die plaatsvinden tegen de wil van het kind of zonder dat het kind het gevoel heeft (gehad) de seksuele contacten te kunnen weigeren.

Getuige van huiselijk geweld.

Huiselijk geweld wordt beschreven als: geweld dat door iemand uit de huiselijke of familiekring van het slachtoffer wordt gepleegd. Hieronder vallen lichamelijke en seksuele geweldpleging, belaging en bedreiging (al dan niet door middel van, of gepaard gaande met, beschadiging van goederen in en om het huis). Het komt vaak voor in combinatie met een andere vorm van mishandeling.

Signalen

Deze zijn overgenomen van het Nederlands jeugdinstituut en staan beschreven in de bijlage.

Belangrijke contactgegevens

AMK	0900- 123 123 0
Steunpunt huiselijk geweld Steunpunt Brabant-Noord,	0900-1 26 26 26
Christian Heeren bovenschoolsvertrouwenspersoon	06-51996561

De meldcode

Stap 1 Signaleren

Breng alle signalen in kaart. Beschrijf dus alles wat je ziet en hoort. Doe dit heel concreet en objectief. Verzamel alle informatie die in dit geval relevant kan zijn, kijk ook naar de risico- en beschermende factoren. Let op dat je niet te snel conclusies trekt en ga niet interpreteren.

Stap 2 Overleggen met de schoolcontactpersoon.

De schoolcontactpersonen binnen De Ester zijn Marieke Keijzers en Iris Renkens. Overleg over de situatie. Bespreken signalen, is nader onderzoek noodzakelijk?

Stap 3 Afwegen ernst en opzetten plan van aanpak

Weeg samen de aard en ernst van de situatie af en stel dan een plan op van de stappen die je nog wilt zetten. Maak daarbij ook een duidelijke taakverdeling. Stel de directeur op de hoogte.

Stap 4 Gesprek voeren met de ouders.

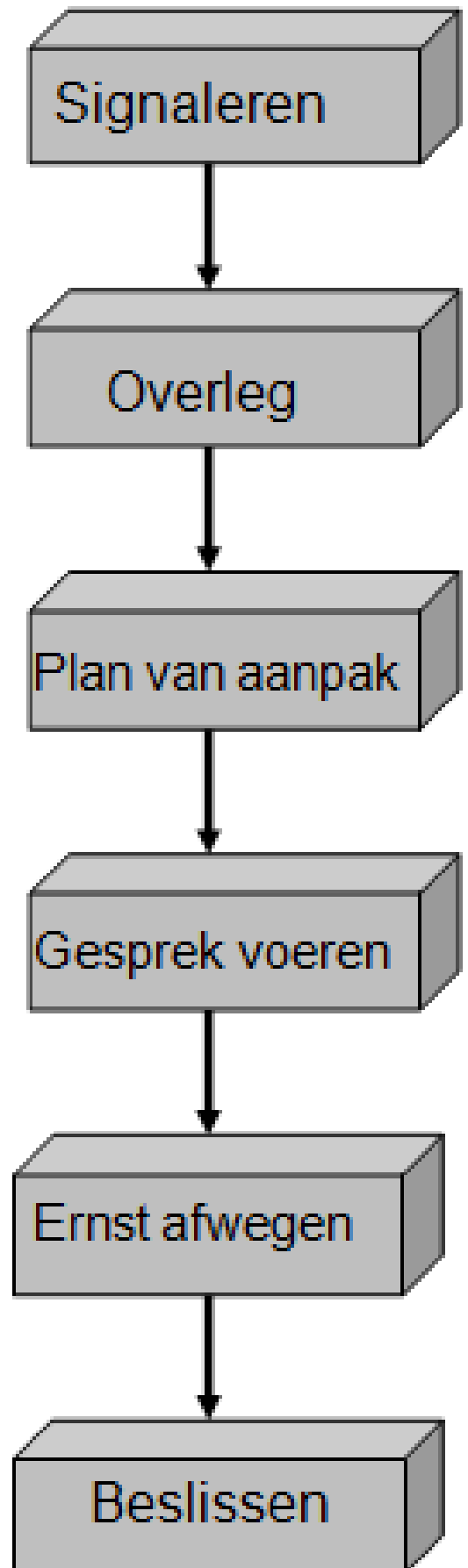
Spreek goed af wie het gesprek met de ouders voert. Let hierbij op de vertrouwensband van de leerkracht met het kind. Vaak is het verstandiger om iemand anders het gesprek te laten voeren.

Stap 5 Afwegen van de aard en de ernst van de situatie

Naar aanleiding van alle informatie die nu verkregen is wordt afgewogen hoe ernstig de situatie is en hieruit volgt stap 6. Ook wordt er bekeken of de bovenschoolsvertrouwenspersoon ingeschakeld moet worden

Stap 6 Beslissen: Zelf hulp organiseren of melden

Wanneer je de aard en de ernst van de situatie hebt bekeken beslis je gezamenlijk wat de volgende stap is, ga je zelf hulp organiseren of melden.

Signalen van kindermishandeling: kinderen van 4 – 12 jaar

Deze lijst geeft een overzicht van signalen van kindermishandeling bij kinderen in de leeftijd van 4 -12 jaar. De signalenlijst is een hulpmiddel om een vermoeden van kindermishandeling te onderbouwen, niet om kindermishandeling te 'bewijzen'. Vrijwel alle genoemde signalen kunnen namelijk een andere oorzaak hebben. Hoe meer van de genoemde signalen het kind uitzendt, hoe groter de kans dat er sprake is van kindermishandeling. Maar er zijn ook kinderen waaraan niet of nauwelijks valt op te merken dat ze worden mishandeld.

De signalen

Lichamelijk welzijn

- blauwe plekken, brandwonden, botbreuken, snij-, krab- en bijtwonden
- groeiachterstand
- te dik
- slecht onderhouden gebit
- regelmatig buikpijn, hoofdpijn of flauwvallen
- kind stinkt, heeft regelmatig smerige kleren aan
- oververmoeid
- vaak ziek
- ziektes herstellen slecht
- kind is hongerig
- eetstoornissen
- achterblijvende motoriek
- niet zindelijk op leeftijd dat het hoort

Gedrag van het kind

- timide, depressief
- weinig spontaan
- passief, lusteloos, weinig interesse in spel
- apathisch, toont geen gevoelens of pijn
- in zichzelf gekeerd, leeft in fantasiewereld
- labiel
- erg nerveus
- hyperactief
- negatief zelfbeeld, weinig zelfvertrouwen, faalangst
- negatief lichaamsbeeld
- agressief, vernielzucht
- overmatige masturbatie

tegenover andere kinderen:

- agressief
- speelt weinig met andere kinderen
- vluchtige vriendschappen (12-18)
- wantrouwend
- niet geliefd bij andere kinderen

tegenover ouders:

- angstig, schrikachtig, waakzaam
- meegaand, volgzaam
- gedraagt zich in bijzijn van ouders anders dan zonder ouders

tegenover andere volwassenen:

- angst om zich uit te kleden
- angst voor lichamelijk onderzoek

- verstijft bij lichamelijk contact
- angstig, schrikachtig, waakzaam
- meegaand, volgzaam
- agressief
- overdreven aanhankelijk
- wantrouwend
- vermijdt oogcontact

overig:

- plotselinge gedragsverandering
- gedraagt zich niet naar zijn leeftijd
- slechte leerprestaties
- rondhangen na school
- taal- en spraakstoornissen

Gedrag van de ouder

- onverschillig over het welzijn van het kind
- laat zich regelmatig negatief uit over het kind
- troost het kind niet
- geeft aan het niet meer aan te kunnen
- is verslaafd
- is ernstig (psychisch) ziek
- kleedt het kind te warm of te koud aan
- zegt regelmatig afspraken af
- houdt het kind vaak thuis van school
- heeft irreële verwachtingen van het kind
- zet het kind onder druk om te presteren

Gezinssituatie

- samengaan van stressvolle omstandigheden, zoals slechte huisvesting, financiële problemen en relatieproblemen
- sociaal isolement
- alleenstaande ouder
- partnermishandeling
- gezin verhuist regelmatig
- slechte algehele hygiëne

Signalen specifiek voor seksueel misbruik

Lichamelijk welzijn

- verwondingen aan geslachtsorganen
- vaginale infecties en afscheiding
- jeuk bij vagina of anus
- pijn in bovenbenen
- pijn bij lopen of zitten
- problemen bij plassen
- urineweginfecties
- seksueel overdraagbare aandoeningen

Gedrag van het kind

- drukt benen tegen elkaar bij lopen
- afkeer van lichamelijk contact
- maakt afwezige indruk bij lichamelijk onderzoek
- extreem seksueel gekleurd gedrag en taalgebruik
- zoekt seksuele toenadering tot volwassenen